

0.1 Mere reprodukcijskega ciklusa

Pri tej vaji bomo utrdili znanje o poteku reprodukcijskega ciklusa. Opisovali bomo **uspešni reprodukcijski ciklus**.

1. Spoznajte se s strokovnim poimenovanjem in definicijami mer reprodukcijskega ciklusa.
2. Uspešne reprodukcijske cikle pri mladiah in starih svinjah bomo razčlenili po posameznih fazah. Predlagamo, da si strukturo reprodukcijskih ciklusov narišete.
3. Pri svinjah uspešnega reprodukcijskega ciklusa običajno ne razčlenjujemo, saj lahko povprečje iz podatkov pri mladiah in starih svinjah računamo le za celoten reprodukcijski ciklus, dobo od prvega do uspešnega pripusta in brejost.
4. Pri razčlenitvi reprodukcijskega ciklusa privzamemo, da je začetek reprodukcijskega ciklusa mladice pri starosti 200 dni, pogosto pa predpostavimo tudi, če ni drugače navedeno, da je dolžina brejosti 115 dni.

Potek **neuspešnih reprodukcijskih ciklusov** pa je lahko zelo različen. Neuspešne reprodukcijske cikle lahko razčlenjujemo le pri posameznih svinjah. Svinje so izločene v različnih fazah reprodukcijskega ciklusa, in sicer vse od prasiatve oz. odbire do ponovne prasiatve:

- V času laktacije svinj praviloma ne izločamo, saj želimo, da svinja pujske tudi vzredi. Tako bomo izločili samo svinje brez mleka, z mastitisom, hudo poškodovane svinje, svinje, ki so poginile, itd.
- Več svinj naj bi bilo izločenih po zaključeni laktacije, odločitev pa sprejmemo običajno pri pregledu pred odstavitvijo. Izločene svinje gredo v prodajo lahko že nekaj dni po odstavitvi. Vzroki so različni in smo tiste najpogostejše navedli na predavanjih.
- Svinje, ki se ne bukajo pravočasno, bomo izločili zaradi vzroka "izostanek bukanja". Te svinje bodo imele odstavitve, a bodo brez pripusta. Če smo dobro opravili pregled pred odstavitvijo, so izločitve zaradi drugih vzrokov izredno redki.
- Po pripustu svinj praviloma ne bomo izločali, če so breje. Izločimo pozne ali večkrat pregonjene svinje (vzrok "pregonitve"), svinje, ki se ne pregonijo, a niso breje, kar ugotovimo le s pregledom na brejost z ultrazvokom (vzrok "nebreje-nepregonjene"). Praviloma izločamo tudi svinje, ki abortirajo (vzrok "zvriganje, razkrečenost") ali so bolne oz. poškodovane.

Povprečja posameznih faz so izračunana na osnovi podatkov tistih svinj, ki so bile izločene po tej fazi.

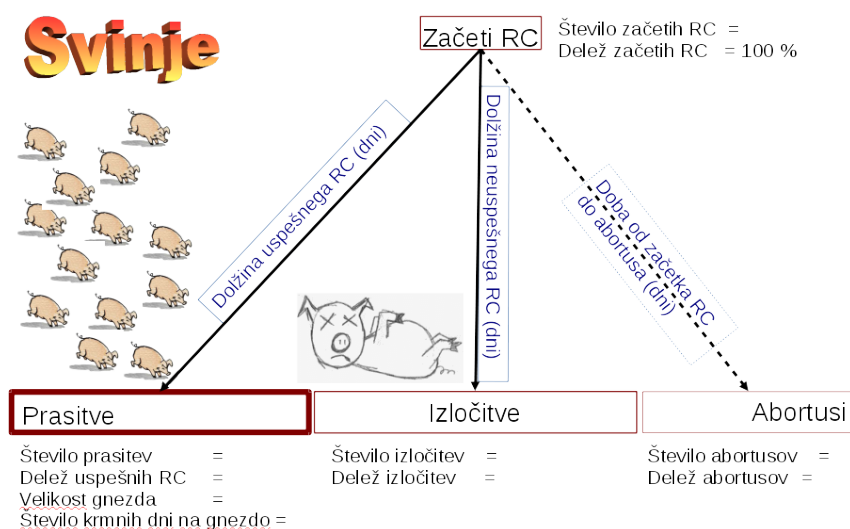
Vsota povprečnih vrednosti posameznih faz ne predstavlja povprečne dolžine neuspešnih reprodukcijskih ciklusov. To je zaradi tega, ker je število posameznih dob različno. Npr. svinje, ki so izločene po pripustu, imajo dobo od pripusta do izločitve, izločene pred pripustom te dobe nimajo.

Tabela 1: Razčlenitev reprodukcijskega ciklusa

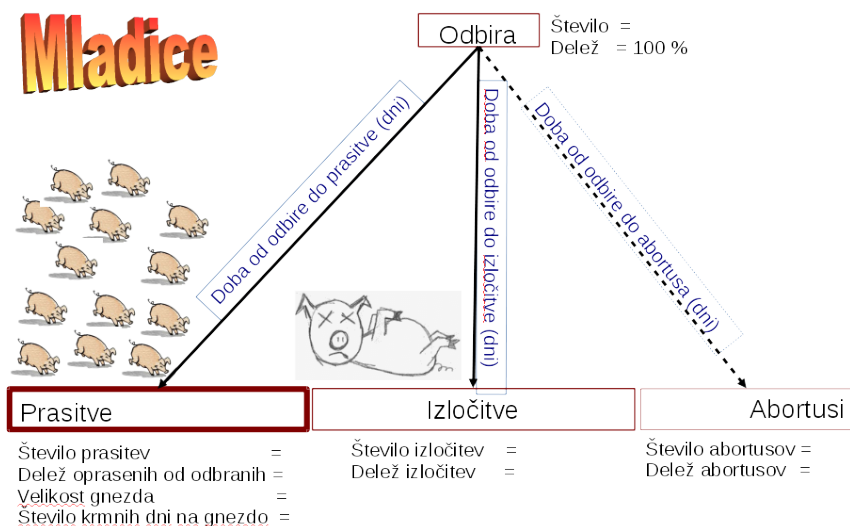
Reprodukcijski ciklus		Reja A	Reja B	Reja C	Reja D	Reja E
Uspešni reprodukcijski ciklus stare svinje		156,6				
Faze dobe med pravitvama	Laktacija	29,0		29,0		
	Interim obdobje	7,3	9,0	7,3		
	Doba od prvega do uspešnega pripusta					
	Brejost		116,2	116,1		
	Poodstavitveni premor		9,7	11,4		
	Servis perioda	40,5				
	Doba med pravitvama					
Uspešni reprodukcijski ciklus mladice						
Faze dobe od odbire do pravitve	Starost mladic ob odbiri					
	Starost mladic ob prvem pripustu	247,5				
	Starost mladic ob uspešnem pripustu	253,8		253,8		
	Starost mladic ob pravitvi	370,0				
	Doba od odbire do prvega pripusta		48,0			
	Doba od prvega do uspešnega pripusta			6,3		
	Brejost		116,5	116,2		
	Doba od odbire do uspešnega pripusta					
	Doba od odbire do pravitve		165,3			

0.2 Mere reprodukcijskega ciklusa in gospodarnosti priraje pujskov

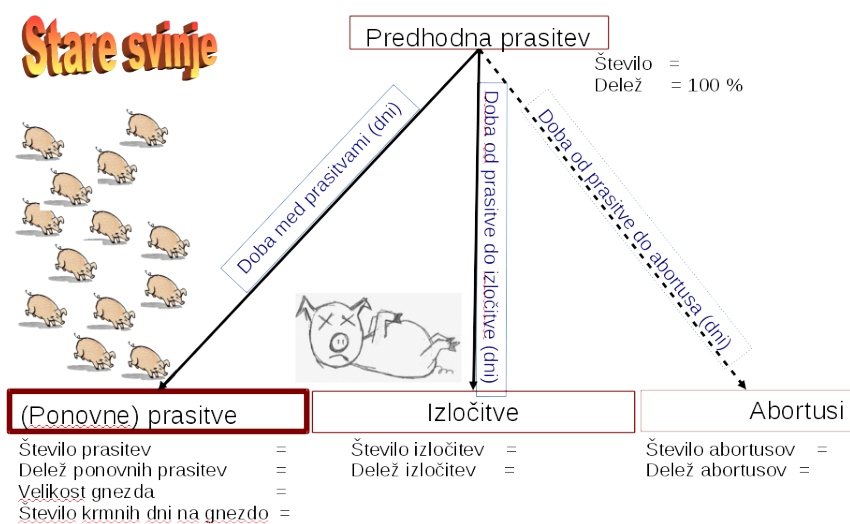
1. Spoznajte se s strokovnim poimenovanjem in definicijami mer reprodukcijskega ciklusa ter gospodarnosti priraje pujskov.
2. Pri teh vajah ne bomo vključevali abortusov. Pri analizi v rejah pa abortuse upoštevamo kot neuspešne reprodukcijske cikle.
3. Kadar imamo v analizi več različnih dogodkov, ki zaključujejo neuspešne reprodukcijske cikle, morajo biti reprodukcijski cikli dovolj natančno poimenovani.
4. Pri presoji gospodarnosti priraje pujskov bomo razdelili mere (lastnosti) v sedem sklopov, in sicer:
 - (a) število dogodkov,
 - (b) deleži posameznih dogodkov,
 - (c) dolžine reprodukcijskih ciklusov,
 - (d) vsote krmnih dni za posamezne dogodke in skupaj,
 - (e) velikost gnezda,
 - (f) stroške (v številu krmnih dni) in
 - (g) gospodarnost priraje.
5. Letno prirajo presojamo na osnovi rojenih, živorojenih ali odstavljenih pujskov na svinjo letno. V posebnih analizah morda navajamo tudi število mrtvorojenih pujskov ali izgub sesnih pujskov na svinjo letno. Zaradi prostorske omejitve jih tu ne bomo računali.
6. Število gnezd na mladico letno pri merah plodnosti težko pojasnimo, saj mladica prasi samo enkrat, kasneje je stara svinja. Rezultat pa lahko pojasnimo pri obratu črede: vrednost nam služi pri izračunu skupnega števila stojišč za mladice po odbiri.

Slika 1: Analiza reprodukcijskega ciklusa pri svinjah

Slika 2: Analiza reprodukcijskega ciklusa pri mladiceh

Slika 3: Analiza reprodukcijskega ciklusa pri mladiceh

Tabela 2: Mere reprodukcijskega ciklusa in gospodarnosti priraje v reji A v izbranem letu

Mere reprodukcijskega ciklusa		Mladice	Stare svinje	Svinje skupaj
Dogodki	Število reprodukcijskih ciklusov			
	Število prasitev	330	1333	
	Število izločitev			
Deleži (%)	uspešnih reprodukcijskih ciklusov	61,4		
	oprasenih od odbranih mladic			
	ponovnih prasitev			
	izločitev		26,6	
Dobe (dni)	Dolžina uspešnega reprod. ciklusa			
	Dolžina neuspešnega reprod. ciklusa	86,3	72,4	
Vsote KD	za prasiatve (dni)			
	za izločitve (dni)			
	skupaj (dni)			
Velikost gnezda	Število rojenih pujskov			
	Število živorojenih pujskov	12,40		13,15
	Delež živorojenih pujskov (%)	93,23	88,72	
	Delež mrtvorojenih pujskov (%)			
	Delež odstavljenih pujskov (%)			
	Delež izgub (%)	13,50		12,6
	Število odstavljenih pujskov			
Stroški	KD na gnezdo		177,2	
	KD na rojenega pujska			
	KD na živorojenega pujska	15,30		
	KD na odstavljenega pujska			
Letna priraja svinje	število gnezd na svinjo letno			
	število rojenih pujskov na svinjo letno			
	število živorojenih pujskov na svinjo letno			
	število odstavljenih pujskov na svinjo letno			

Tabela 3: Mere letne proizvodnosti in gospodarnosti priraje pujskov na farmi B v izbranem obdobju

Mere reprodukcijskega ciklusa		Mladice	Stare svinje	Svinje skupaj
Dogodki	Število reprodukcijskih ciklusov			
	Število prasitev			2300
	Število izločitev	188		
Deleži (%)	uspešnih reprodukcijskih ciklusov			
	oprasenih od odbranih mladic	71,3		
	ponovnih prasitev			
	izločitev			24,3
Dobe (dni)	Dolžina uspešnega reprod. ciklusa			
	Dolžina neuspešnega reprod. ciklusa			
Vsote KD	za prasiatve (dni)	84350		
	za izločitve (dni)			56580
	skupaj (dni)			
Velikost gnezda	Število rojenih pujskov			
	Število živorojenih pujskov	15,56		
	Delež živorojenih pujskov (%)			
	Delež mrtvorojenih pujskov (%)	8,5		10,8
	Delež odstavljenih pujskov (%)	77,5		
	Delež izgub (%)			27,6
	Število odstavljenih pujskov			12,09
Stroški	KD na gnezdo	207,2		184,9
	KD na rojenega pujska			
	KD na živorojenega pujska			
	KD na odstavljenega pujska			
Letna priraja svinje	število gnezd na svinjo letno			
	število rojenih pujskov na svinjo letno			
	število živorojenih pujskov na svinjo letno			
	število odstavljenih pujskov na svinjo letno			

Tabela 4: Mere letne proizvodnosti in gospodarnosti priraje pujskov na farmi C v izbranem obdobju

Mere reprodukcijskega ciklusa		Mladice	Stare svinje	Svinje skupaj
Dogodki	Število reprodukcijskih ciklusov			
	Število prasitev			
	Število izločitev			
Deleži (%)	uspešnih reprodukcijskih ciklusov			
	oprasenih od odbranih mladic			
	ponovnih prasitev			
	izločitev		21,3	22,3
Dobe (dni)	Dolžina uspešnega reprod. ciklusa			
	Dolžina neuspešnega reprod. ciklusa			
Vsote KD	za prasitve (dni)		31638	
	za izločitve (dni)			6858
	skupaj (dni)	10810		46850
Velikost gnezda	Število rojenih pujskov			
	Število živorojenih pujskov			
	Delež živorojenih pujskov (%)			
	Delež mrtvorojenih pujskov (%)	5,5	6,7	
	Delež odstavljenih pujskov (%)	87,3		
	Delež izgub (%)		13,5	
	Število odstavljenih pujskov			
Stroški	KD na gnezdo	182,2		177,9
	KD na rojenega pujska	18,40	16,50	
	KD na živorojenega pujska			
	KD na odstavljenega pujska			
Letna priraja svinje	število gnezd na svinjo letno			
	število rojenih pujskov na svinjo letno			
	število živorojenih pujskov na svinjo letno			
	število odstavljenih pujskov na svinjo letno			